

Ekonomisk prognos 2020

Funktionsstödsnämnden

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Ekonomisk utveckling under året	4
Budgetavvikelse.....	4
Analys av avvikelse i förhållande till nämndens driftbudget.....	4
Ekonomiska konsekvenser av coronaviruspandemin	7
Analys av avvikelse i förhållande till nämndens investeringsram	9
Resultaträkning	10

Sammanfattning

Årets resultat för funktionsstödsnämnden i sin helhet och utan hänsyn till extrakostnader till följd av Coronavirusutbrottet prognostiseras till en budget i balans. Coronapandemin beräknas generera en nettokostnad om 25 000 tkr på helårsbasis, vilket innebär att funktionsstödsnämnden prognostiserar en negativ budgetavvikelse med motsvarande belopp för året. Till grund för beräkningen i årsprognosen står antagandet att virusutbrottet genererar extrakostnader fram till augusti månad.

Med tanke på det osäkra läget när det gäller utvecklingen av effekterna av pandemin under kommande månader råder dock en stor prognososäkerhet vid tidpunkten för Ekonomisk prognos 2020. Nämnden kommer att noga följa utvecklingen och revidera helårsprognosen om situationen förändras.

Med anledning av de aviserade ökade generella statsbidrag för 2020 beslutade kommunfullmäktige på sitt sammanträde den 27 februari att fördela ytterligare 55 miljoner kronor i kommunbidrag för budgetåret till stadens socialnämnder, däribland funktionsstödsnämnden. Detta innebär en ekonomisk satsning på stadens verksamheter inom LSS och socialpsykiatri om 17 000 tkr under innevarande år. I årsprognosen har hänsyn tagits till den tilläggsbudget om 17 000 tkr som nämnden erhåller enligt kommunfullmäktiges beslut.

För några av nämndens verksamheter prognostiseras efter april månad en negativ budgetavvikelse på årsbasis medan andra verksamheter prognostiserar ett överskott.

Inom biståndsbeslut myndighet medför högre volymer än budgeterat för externa platser SoL och hemtjänst ett prognostiserat underskott för helåret. Nya ärenden inom personlig assistans, utökning av stödbehovet för befintliga ärenden samt kostnader för sjuklöner avseende externa utförare genererar en negativ budgetavvikelse. Assistansersättningen från Försäkringskassan som understiger den årliga löneutvecklingen leder till en negativ budgetavvikelse för den intäktsfinansierade utförarenheten av insatsen personlig assistans SFB.

Nya LSS-boenden vars start blivit senarelagd beräknas generera ett överskott på årsbasis. Samtidigt genererar behovet av extrabemanning till följd av Coronapandemin en negativ budgetavvikelse för LSS-boendena.

Budgeterade medel för kostnader som enligt prognos kommer att finansieras av statsbidrag 2020 förbättrar resultatet. Exempelvis har Socialstyrelsen återigen tilldelat statsbidrag till kommuner i syfte att höja eller bibehålla en nivå på habiliteringsersättningen som tidigare höjts med hjälp av statsbidrag. Detta innebär att reserverade budgetmedel för att finansiera helårseffekten av tidigare års höjning av habiliteringsersättningen genererar ett överskott för året.

Vid sidan om ett intensivt arbete för att minimera riskerna och möta konsekvenserna av virusutbrottet fortsätter det löpande effektiviseringsarbetet i förvaltningen. Fokus ligger på digitala lösningar som underlättar för medarbetarna och utveckling av välfärdsteknologi för mer självbestämmande för brukarna.

Funktionsstödsnämnden prognostiserar en negativ budgetavvikelse om 3 000 tkr gällande investeringsramen. Avvikelsen är hänförlig till förändrad beloppsgräns för anläggningstillgångars anskaffningsvärde.

Ekonomisk utveckling under året

Budgetavvikelse

Driftbudget

Tkr	Utfall jan-apr	Prognos helår
Nettokostnad	-684 612	-2 084 048
Kommunbidrag	689 512	2 059 048
Resultat (budgetavvikelse)	4 900	-25 000

Prognostiserad budgetavvikelse helår - viktigaste förklaringar

Bostad med särskild service LSS (inkl. externa platser)	-4 000
Daglig verksamhet LSS	900
Personlig assistans SFB	7 000
Övriga insatser enligt LSS	-9 500
Övrig verksamhet inom vård och omsorg	-28 700
Förvaltningsövergripande verksamhet	9 300
Summa budgetavvikelser	-25 000

Investeringsram

Tkr	Prognos	Budget	Avvikelse
Inventarier/byggnadsinventarier	11 000	8 000	-3 000

Analys av avvikelse i förhållande till nämndens driftbudget

Funktionsstödsnämnden tilldelades inför 2020 en budgetram om 2 042 048 tkr. Med anledning av de föreslagna extra välfärdsmiljarderna tilldelades nämnden ytterligare 17 000 tkr enligt kommunfullmäktiges beslut den 27 februari 2020. Detta innebär att funktionsstödsnämndens kommunbidragsram blir 2 059 048 tkr för helåret inklusive tilläggsbudgeten.

Årets resultat prognostiseras till en ekonomi i balans i förhållande till nämndens tilldelade driftbudget. Coronapandemins ekonomiska konsekvenser prognostiseras emellertid generera en negativ budgetavvikelse om 25 000 tkr på årsbasis. I prognosen har ingen hänsyn tagits till kostnader för operativt anskaffningscentral, dessa prognostiseras i sin helhet av Serviceförvaltningen.

Bostad med särskild service LSS (inkl. externa platser)

Insatsen bostad med särskild service enligt LSS i sin helhet, d.v.s. LSS-boenden i kommunal regi, externa platser samt tillsatta medel för utbyggnad prognostiserar en negativ budgetavvikelse om 4 000 tkr för helåret 2020. LSS-boendena i kommunal regi och externa platser prognostiserar ett underskott medan budgeterade medel för utbyggnad genererar ett överskott.

Den negativa budgetavvikelsen som LSS-bostäder för vuxna inom personkrets 1, 2 & 3 prognostiserar kan härledas till ökade kostnader till följd av virusutbrottet, främst personalkostnader. Rådande situation kräver extrabemanning för att täcka sjukfrånvaro men

också för att möta ett ökat behov av stöd hos målgruppen som förändrade rutiner och oro lett till samt minimera risken för smittspridning genom att skapa möjlighet till Kohortvård.

Barnboendena prognostiserar en negativ budgetavvikelse för helåret, vilket kan härledas till en akutplacering på ett barnboende med behov av att bemanna upp utöver budget för att tillgodose brukarens behov av stöd och service.

Nämnden prognostiserar en ökning av externa platser LSS under 2020. Extern plats erbjuds då behovet av stöd och service inte kan tillgodoses i egen regi eller om det av andra anledningar bedöms ur ett brukarperspektiv vara av vikt för brukaren att erbjudas en extern plats. Det beräknas finnas behov av 22 externa platser på årsbasis i stället för budgeterade 21, vilket resulterar i en prognostiserad negativ budgetavvikelse. Merparten av den negativa budgetavvikelsen kan dock härledas till ett högre snittpris per plats än det var budgeterat till följd av tillkomna ärenden med utökat behov av stöd.

Daglig verksamhet LSS

Daglig verksamhet LSS prognostiserar för 2020 ett överskott om 900 tkr.

Verksamheten har i budgetram 2020 kompenserats för helårseffekt avseende nyöppnade verksamheter 2019. Budgetmedel för start av en ny verksamhet som planeras till oktober 2020 har reserverats centralt.

Förvaltningen kommer under året att följa volymutvecklingen inom daglig verksamhet LSS. Eventuell ökning utöver budgeterade volymer kommer medföra att nya verksamheter behöver startas upp för att möta behovet av fler platser. Årets volymutveckling är dock svår att uppskatta då efterfrågan inom daglig verksamhet kan påverkas av virusutbrottet och dess konsekvenser när det gäller rutinförändringar och motivation hos deltagarna.

Våren 2020 har Socialstyrelsen återigen tilldelat statsbidrag till kommuner i syfte att höja eller bibehålla en nivå på habiliteringsersättningen som tidigare höjts med hjälp av statsbidrag.

Personlig assistans enligt socialförsäkringsbalken (SFB)

För kostnader avseende de första 20 assistanstimmarna i veckan gällande personer som beviljats personlig assistans enligt SFB budgeterades ekonomiska medel motsvarande 414 ärenden i snitt per månad 2020.

I april 2020 bedömer verksamheten att antalet ärenden kommer att bli 400 i snitt per månad på helårsbasis och prognostiserar ett överskott om 7 000 tkr för året. Det prognostiserade överskottet kan även härledas till återbetalning från Försäkringskassan avseende avslutade ärenden samt erhållet statsbidrag för varaktig vård från Migrationsverket.

Övriga insatser enligt LSS

Övriga insatser LSS prognostiserar på helårsbasis en negativ budgetavvikelse om sammanlagt 9 500 tkr.

För insatsen **personlig assistans LSS** prognostiseras totalt en negativ budgetavvikelse om 11 000 tkr för året, varav 5 000 tkr kan härledas till kostnader för sjuklöner. I prognosen har hänsyn tagits till att staten ersätter arbetsgivarna och därmed även privata utförare av personlig assistans för sjuklönekostnader dag 2–14 under april och maj 2020 till följd av Coronavirusutbrottet. Den negativa budgetavvikelsen kan förklaras av tillkomsten av nya ärenden

samt behov av tillfällig utökning för befintliga ärenden till följd av Coronavirusutbrottet. Distansundervisning för skolungdomar har lett till behov av tillfällig utökning av beslutad tid då antalet beslutade timmar personlig assistans i vanliga fall är lägre under skolveckor jämfört med skolledig tid.

Förvaltningens **utförande enhet för personlig assistans SFB** tillhandahåller personlig assistans i kommunal regi för de brukare som valt kommunen som utförare. Kostnaderna är större än vad intäkten i form av assistansersättning från Försäkringskassan är, vilket prognostiseras resultera i ett underskott om 3 500 tkr för 2020.

Korttidsvistelse LSS, myndighetsutövning prognostiserar ett överskott om 4 000 tkr för året vilket kan härledas till ett minskat behov av antal dygn i förhållande till budgeterade dygn på myndigheten. Förvaltningens utförande enhet för korttidsvistelse LSS prognostiserar en negativ budgetavvikelse om 5 800 tkr på årsbasis. Verksamheten förväntas inte kunna uppnå en budget i balans trots arbetet med att anpassa personalresurser till minskad beläggning.

Insatsen **korttidstillsyn för skolungdom över 12 år** prognostiserar en positiv budgetavvikelse för året, överskottet beräknas bli 4 400 tkr. Behovet av insatsen som utförs av barn- och utbildningsförvaltningen och bekostas av funktionsstödsförvaltningen beräknas bli lägre än budgeterat.

Övrig verksamhet inom vård och omsorg

Övrig verksamhet inom vård och omsorg bestående av insatser enligt socialtjänstlagen (SoL), öppen verksamhet d.v.s. insatser utan biståndsbeslut, hälso- och sjukvårdsinsatser, kostnader avseende biståndshandläggning samt ledning och administration prognostiserar för året en negativ budgetavvikelse om sammanlagt 28 700 tkr.

Särskilt boende SoL, extern utförare prognostiserar för 2020 en negativ budgetavvikelse om 7 300 tkr. Antalet platser som behövs köpas in överstiger antalet budgeterade platser med 5 platser i snitt per månad. För att kunna erbjuda personer som bor utanför kommunen att flytta hem till Malmö samt motverka en utökning av antalet externa platser vid tillkomsten av nya ärenden arbetar verksamheten för en utökning av SoL-boendeplatser i egen regi. Under perioden har fyra lägenheter på Nobelgården tagits över, dessa har tidigare disponerats av hälsa, vård- och omsorgsförvaltningen.

Budgetmedel som tilldelats **hemtjänsten** prognostiseras överskridas med 10 500 tkr på årsbasis. Förvaltningen köper merparten av utförda hemtjänsttimmar från hälsa, vård- och omsorgsförvaltningen. Genom att bygga upp teamet för stöd och service planerar förvaltning att ta över utförandet av samtliga hemtjänstinsatser, satsning som leder till ökade kostnader under en inledningsfas. På sikt beräknas satsningen medföra positiva konsekvenser både ekonomiskt och kvalitativt.

Våren 2020 sker dock en viss fördröjning och svårigheter med att ta över utförandet av hemtjänstinsatser från hälsa, vård- och omsorgsförvaltningen, som en konsekvens av Coronavirusutbrottet. För att minimera smittorisken och möta en ökad oro hos målgruppen måste maximal försiktighet tillämpas vid övertag av verksamhet, vilket försenar processen.

Inom **HSL-verksamheten** är fortsatt förstärkning av sjuksköterskeorganisationen en viktig satsning. Syftet är en ökad kvalitet i omvårdnadsarbetet men också bättre förutsättningar för att rekrytera och behålla kvalificerade medarbetare och avveckla extern bemanningspersonal. Årets virusutbrott leder dock till behov av extrabemannning. Rådande situation kräver tillsättning av tjänster med inhyrd personal vid akut behov och vid rekryteringssvårigheter.

Även högre kostnader än budgeterat för tekniska hjälpmedel genererar en negativ budgetavvikelse inom rehabiliteringsverksamheten.

HSL-verksamheten i sin helhet prognostiserar en negativ budgetavvikelse om 8 000 tkr för året.

Förvaltningsövergripande verksamhet

Gemensam verksamhet prognostiserar för helåret ett överskott om 9 300 tkr.

Överskottet förklaras till största delen av att medel avsatta för höjd habiliteringsersättning 2018 – 2019 inte används då statliga medel fördelas till kommuner för ändamålet även 2020.

Ekonomiska konsekvenser av coronaviruspandemin

Bedömning av ekonomiska konsekvenser av coronaviruspandemin	Utfall jan-apr	Prognos helår
Intäkter	5 785	11 600
Intäktsbortfall	- 61	-1 000
Personalkostnader	098 -9	-33 700
Övriga kostnader	-500	-3 300
Kostnadsbortfall	500	1 400
Summa (nettoeffekt på nämndens resultat)	-3 374	-25 000

Coronaviruspandemins totala nettoeffekt på funktionsstödsnämndens utfall för perioden januari-april 2020 beräknas till drygt 3 000 tkr. Gällande helårsprognosen bedöms det i dagsläget att den ekonomiska effekten blir 25 000 tkr, vilket motsvarar funktionsstödsnämndens negativa budgetavvikelse i ekonomisk prognos 2020. Helårsprognosen är beräknad enligt antagandet att Coronapandemin genererar extrakostnader under perioden april-augusti 2020. Det råder en stor osäkerhet i utvecklingen av viruspandemin och därmed i prognostiserade ekonomiska konsekvenser för året och prognosen kommer att justeras framöver enligt de förändringar som uppstår.

Intäkter

Staten har beslutat att ersätta arbetsgivarna för sjuklönekostnader dag 2–14 under april och maj 2020 inklusive kostnaden för den lagstadgade arbetsgivaravgiften på sjuklönen. En intäkt motsvarande det statsbidrag som tilldelas funktionsstödsnämnden enligt stadskontorets fördelning redovisas i tabellen ovan gällande periodens utfall respektive helårsprognos. Det statliga stödet för att täcka företagens sjuklönekostnader föreslås förlängas på det sätt som varit fallet för april och maj så att även juni och juli omfattas. En eventuell förlängning av det statliga stödet har inte beaktats i denna prognos.

Statsbidrag för merkostnader inom omsorg om äldre och personer med funktionsnedsättning som regeringen har aviserat har inte heller beaktats i prognosen då det fortfarande råder osäkerhet kring möjligheten till ersättning. Ansökan om bidrag skall enligt regeringens förordning göras till Socialstyrelsen senast den 30 november. Socialstyrelsen skall sedan pröva ansökningarna och bevilja dem i mån av tillgång på medel.

Intäktsbortfall

Avbrott i extern försäljning från caféer som drivs inom daglig verksamhet LSS och en utebliven placering från en annan kommun gällande samma insats genererar ett intäktsbortfall.

Personalkostnader

Coronapandemin beräknas generera personalkostnader om ca 9 000 tkr för perioden januari-april 2020 och prognostiseras till 33 700 tkr på helårsbasis.

Större del av ökade personalkostnader uppstår till följd av extrabemanning i verksamheterna. Ett ökat behov av stöd hos målgruppen till följd av oro i den svåra situation som råder, kräver en högre personalbemanning samtidigt som sjukfrånvaron bland medarbetarna ökar.

Målet med extrabemanning är även att minska risken för smittspridning genom att möjliggöra kohortvård i den enskildes lägenhet om sjukdom uppstår samt minimera behovet av timanställningar vid ordinarie personals sjukfrånvaro.

Inom LSS-boendena uppskattas behovet av extrabemanning till 0,5 tjänst per boende under perioden maj-augusti 2020.

Behovet av vikarierekrytering har ökat under våren, Folkhälsomyndighetens rekommendation om sjukskrivning även vid lindriga symtom innebär en ökad sjukfrånvaro bland medarbetarna. Även en ökning av kostnader för övertid, fyllnadstid samt en utökning av semesterlöneskulden har konstaterats i april jämfört med föregående månad. I årsprognosen har kostnadsökningen beräknats uppstå endast under våren. Anledningen är dels att kunskap om utveckling under nästkommande månader saknas i nuläget och dels en förhoppning om att extrabemanningen skall kunna täcka behov som uppstår vid medarbetarnas sjukfrånvaro. Prognosen kan komma att justeras framöver enligt tillkommande fakta.

Ökningen av sjuklönekostnader för april och maj, inklusive faktiska arbetsgivaravgifter ingår i periodens utfall respektive helårsprognos för personalkostnaderna. Detta kompenseras av intäkter i form av statlig ersättning för samma period.

Övriga kostnader

Övriga kostnader bedöms bidra till Coronapandemins nettoeffekt på nämndens ekonomi motsvarande 500 tkr för perioden respektive 3 300 tkr för helåret.

Inköp av skyddsutrustning och övrigt förbrukningsmaterial som kan härledas till virusutbrottet har uppskattats till 500 tkr per månad.

Samtliga upparbetade kostnader för OAC (operativt anskaffningscentral) för perioden januari-april har belastat Serviceförvaltningen i ekonomisk prognos, med undantag för de leverantörer som direkt fakturerat funktionsstödsförvaltningen. Serviceförvaltningen gör också en total prognos för hela staden för det material och utrustning som hanteras av OAC. Kostnader för levererat material och levererad utrustning samt ersättning för OAC:s arbete kommer att regleras mellan förvaltningarna i efterhand.

En annan kostnad som uppstår till följd av virusutbrottet kan härledas till tillfällig utökning av antalet timmar personlig assistans LSS. Distansundervisning leder till ett utökat behov av stöd för målgruppen som under en normal situation beviljas färre timmar under skolveckor än under skollov. Kostnadsökningen har beaktats i prognos enligt i nuläget kända omfattning.

En riskfaktor med anledning av virusutbrottet som Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) tar upp i Ekonomirapporten publicerad i maj 2020 gäller privata anordnare av personlig assistans. En eventuell smittspridning bland assistanspersonalen kan leda till att ett stort antal ärenden överlämnas till kommunen som enligt lagstiftningen har det yttersta ansvaret att ta över

assistansen. Situationen kan generera verksamhetsmässiga och ekonomiska konsekvenser, dessa har dock inte beaktats i årsprognosen.

Behovet av legitimerad personal bedöms öka till följd av virusutbrottet. Tillsättning av tjänster måste ske med kort varsel och rekryteringsmöjligheterna är begränsade. En konsekvens blir att inhyrd personal kan komma att användas i större utsträckning än målsättningen var inför budget 2020. Omfattningen är i nuläget svår att uppskatta och kostnadsökningen har inte beaktats i denna prognos.

Kostnadsbortfall

Beräknat kostnadsbortfall om 500 tkr för perioden och 1 400 tkr på årsbasis mildrar något den negativa nettoeffekten av virusutbrottet.

Ett kostnadsbortfall uppstår när staten tar över det ekonomiska ansvaret för sjuklönekostnader hos privata utförare av personlig assistans under april och maj. En annan mindre post avser kostnader för livsmedel inom daglig verksamhets caféer som tillfälligt ställt in försäljningen.

Till följd av det osäkra läget när det gäller utvecklingen av effekterna av Coronapandemin under kommande månader är det svårt att göra en träffsäker prognos. Vid en kraftigt försämrad situation finns det risk att kostnadsökningen på årsbasis blir betydligt högre än det beräknats i denna prognos.

Analys av avvikelse i förhållande till nämndens investeringsram

Funktionsstödsnämnden tilldelades för 2020 en investeringsram om 8 000 tkr. Investeringsramen planeras användas för inredning och annan utrustning som behövs för start av nya verksamheter, lokalanpassningar, investeringar till följd av digitalisering och välfärdsteknologi, inköp av hjälpmedel och andra inventarier.

2019 sänktes beloppsgränsen avseende anskaffningskostnaden för en tillgång som har en ekonomisk livslängd på minst tre år och som ska redovisas som investering till ett halvt prisbasbelopp från tidigare ett helt prisbasbelopp. De nya reglerna kring beloppsgränsen för investering medför en ökning av investeringskostnaderna då fler tillgångar uppfyller kravet för redovisning som en investering.

Förändringens ekonomiska konsekvenser för nämndens investeringsram var svåra att uppskatta våren 2019 i samband med Budgetskrivelse 2020. Detta gör att den investeringsram som nämnden tilldelades i budget 2020 inte motsvarar den prognostiserade nivån på årets investeringskostnader.

Prognosen efter april månad är en negativ budgetavvikelse om 3 000 tkr avseende investeringsramen. Den negativa avvikelsen är enbart hänförlig till förändrad beloppsgräns för anläggningstillgångars anskaffningsvärde.

Resultaträkning

Tkr	Prognos	Budget	Avvikelse
Bidrag	111 476	92 568	18 908
Övriga intäkter	362 883	373 441	-10 558
Totala intäkter	474 359	466 009	8 350
Lönekostnader	-1 024 639	-1 007 290	-17 349
PO-Pålägg	-409 984	-403 362	-6 622
Övriga personalkostnader	-5 406	-5 786	380
Totala personalkostnader	-1 440 029	-1 416 438	-23 591
Lokal- och markhyror	-194 299	-191 737	-2 562
Övriga kostnader	-916 827	-909 630	-7 197
Avskrivningar	-5 457	-5 457	0
Totala övriga kostnader	-1 116 583	-1 106 824	-9 759
Nettokostnad exkl. finansnetto	-2 082 253	-2 057 253	-25 000
Kommunbidrag	2 059 048	2 059 048	0
Finansiella intäkter	0	0	0
Finansiella kostnader	-1 794	-1 794	0
Resultat	-24 999	1	-25 000
Nettokostnad	-2 084 047	-2 059 047	-25 000